

Valg av revisjonsordning og revisor for Heim kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snillfjord kommune

Møtedato

04.06.2019

Saknr

17/19

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE - 031, TI - &20**Arkivsaknr** 17/41 - 23

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar saken til orientering og legger den frem for fellesnemda med følgende innstilling:

1. Fellesnemnda anbefaler kommunestyret i Heim kommune å delta i et interkommunalt samarbeid om levering av revisjonstjenester.
2. Fellesnemnda anbefaler at kommunestyret velger Revisjon Midt-Norge SA som revisor for Heim kommune.

Saksutredning

Kommuneloven legger til grunn at det er kommunestyret som avgjør hvilken revisjonsordning kommunen skal ha. Fellesnemda for nye Heim har mandat til å foreslå revisor for den nye kommunen til kommunestyrets første møte. Tilsetting av revisor skjer på bakgrunn av innstilling fra kontrollutvalget. Med dette som utgangspunkt legges det til grunn at kontrollutvalgene i Snillfjord, Hemne og Halså skal avgi hver sin innstilling til fellesnemda om valg av revisjonsordning og revisor i Heim kommune.

Inndelingslova åpner for en videreføring av deltakelse i interkommunalt samarbeid om revisjon eller videreføring av avtale med annen revisor for den nye kommunen. Fellesnemda for Heim kommune kan videreføre offentlig revisjonsordning, men fordi Halså er tilknyttet et annet revisjonsselskap enn Snillfjord og Hemne, må det tas stilling til hvilket eierskap som skal videreføres.

Del 1 - Revisjonsordning

Dagens ordninger

Snillfjord og Hemne er i dag deltakere i Revisjon Midt-Norge SA (RMN). Dette er et revisjonsselskap organisert som et samvirkeforetak med 55 deltakerkommuner, inkludert Trøndelag fylkeskommune.

Halså kommune er i dag deltakerkommune i Møre og Romsdal revisjon IKS (MRR). Dette er et revisjonsselskap bestående av 17 deltakerkommuner på Nordmøre og i Romsdal, samt Møre- og Romsdal fylkeskommune.

Heim kommune kan velge mellom tre alternative revisjonsordninger:

- Ansette egne revisorer i kommunen
- Kjøpe revisjonsordningen i markedet
- Delta i et interkommunalt samarbeid/selskap

Ansette egen revisor

Kommunen kan velge å ansette egen revisor. Denne ordningen benyttes av store kommuner som Oslo og Trondheim. Revisorene er da ansatt direkte i kommunen, og daglig leder velges av kommunestyret. Selv om revisorene er ansatt i kommunen kan de ikke instrueres om revisjonsfaglige forhold, og er ikke underlagt rådmannens instruksjonsmyndighet. På den måten er de uavhengige.

Fordeler med egne ansatte revisorer er at de får god kjennskap til kommunen de reviderer.

Revisor vil også være lett tilgjengelig for politikere og administrasjon, og ha god kunnskap om organisasjonen. Økonomisk kan ordningen komme noe bedre ut enn de øvrige alternativene fordi revisjonen kan bruke kommunens kontorer, data- og arkivsystem. Likevel er dette en ordning som egner seg best for større kommuner med mulighet til å bygge opp et større fagmiljø. Velger kommunen en slik ordning er det viktig å etablere rammer som sikrer uavhengighet overfor kommuneadministrasjonen.

Kjøpe revisjonstjenester i markedet

Revisjonstjenestene kan kjøpes i markedet etter en anbudskonkurranse. En slik konkurranse gjentas gjerne hvert fjerde år. Konkurransenutsatt revisjon kan derfor bety jevnlig bytte av revisor.

Kvaliteten på tjenesten vil avhenge av kvaliteten på utlysningen og på tilbudene som kommer inn. Leveres tjenesten av et større fagmiljø, vil ordningen gi kommunen en revisjonstjeneste med bred fagkompetanse. Det må også antas at kapasiteten er tilstrekkelig til å kunne håndtere perioder med større arbeidsmengde. Uavhengigheten er også ivarettatt med denne løsningen. Kostnadene og ressursene som kreves i anbudsprosessen hvert fjerde år må tas i betraktning.

Delta i interkommunalt samarbeid

De fleste kommuner i Norge har en revisjonsordning organisert som et samarbeid med flere deltakende kommuner, slik som RMN og MRR. Fordelen med en slik ordning er at revisorene får erfaring fra flere kommuner, noe som vil ha overføringsverdi mellom kommunene. Selskapene bygger opp spesialkompetanse innen kommuneregnskap og kommunal sektor. I et interkommunalt samarbeid ligger revisjonen utenfor kommuneadministrasjonen, og vil ha eget data- og arkivsystem. Dette gjør at revisjonen vil være uavhengig av kommuneadministrasjonen.

Interkommunale samarbeid kan i noen tilfeller oppleves som frikoblet fra eierkommunene. Det er et spørsmål om kommunens utøvelse av eierrollen, og angår ikke kvaliteten på tjenesteleveransen. Det er likevel et forhold som bør tas i betraktning når kommunen skal velge hvordan revisjonen skal organiseres.

Kontrollutvalgssekretariatets vurdering

Sekretariatet vurderer at ordningen med å ansette egen revisor er lite aktuell. En egen revisjonsordning vil som regel være besatt av en eller noen få ansatte. Denne løsningen vil derfor gi et smalere fagmiljø enn de to andre løsningene. En slik ordning gir også større sårbarhet ved fravær og skifte av ansatte. Sekretariatets vurdering er at Heim kommune ikke er stor nok til å opprettholde et bredt fagmiljø om de velger en slik revisjonsordning.

Kjøp av revisjonsordning vil, med en konkret og spisset bestilling i anbudskonkurransen, oppfylle kravet til kompetanse, kvalitet og uavhengighet. Kjøp av tjenesten vil være et politisk spørsmål.

Et interkommunalt samarbeid vil være mindre sårbart for fravær og skifte av personale. Også denne ordningen oppfyller kravene til kompetanse, kvalitet og uavhengighet. Fordelen med å velge et interkommunalt revisjonsselskap er at kommunen får en revisor som er spesialist på kommuneregnskap og har god kunnskap om kommunesektoren. Sekretariatet anbefaler Heim kommune å inngå i et interkommunalt samarbeid/selskap for levering av revisjonstjenester.

Del 2 – Valg av revisor

Dagens Heim-kommuner er tilknyttet RMN og MRR. Forutsatt at kommunestyret velger å inngå i et interkommunalt samarbeid eller selskap, vil det være naturlig å videreføre avtale med ett av de to selskapene for den nye kommunen. Som grunnlag for å vurdere hvilket

selskap kommunen bør videreføre avtale med, har Konsek Trøndelag IKS innhentet informasjon om begge selskapene.

Vurderinger

Kompetanse og lokasjon

RMN har 43 ansatte og er lokalisert på 9 ulike kontorer, mens MRR har 18 ansatte og har sitt hovedkontor i Kristiansund, samt avdelingskontor i Molde og Surnadal. Den formelle kompetansen er høy i begge selskapene. Begge selskapene har to statsautoriserte revisorer, og utover dette har begge selskapene ansatte med relevant høyere utdanning innenfor revisjon, juss, og ulike retninger av samfunnsvitenskap. Ansatte i begge selskapene deltar i faglige nettverk gjennom NKRF hvor de har verv. Dette tilfører selskapene kompetanse.

Kvalitetssikring

Begge selskapene jobber med kvalitetssikring gjennom jevnlig møter for å diskutere standarder, gjennomføring av prosjekt, og utfordringer. Både på forvaltningsrevisjon / selskapskontroll og regnskapsrevisjon jobber medarbeiderne alltid i team for å sikre kvalitet på prosess og sluttprodukt. Selskapene ble også bedt om å sende over oppnådd vurdering ved siste kontroll fra forbundet. Disse har begge selskapene bestått.

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Forvaltningsrevisjonene og selskapskontrollene som er sendt over fra de to selskapene er systematisk gjennomgått. Gjennomgangen er basert på RSK001. Vi ser at begge leverer revisjoner med god kvalitet hvor det gjøres grundig arbeid med innhenting av data, metodevalg, og valg av relevante revisjonskriterier.

Regnskapsrevisjon

MRR gjennomfører flere møter gjennom året med dialog med kontrollutvalg og administrasjonen for å få tilbakemelding på kartlagte risikoer, og for å kunne svare ut disse. Selskapet opplyser at de gjennomfører mye av revisjonen ute i kommunene. Fordelene med dette er raske avklaringer og godt samarbeid mellom revisor og administrasjon. RMN opplyser at de gjennomfører lovpålagt revisjon, eventuelle legat, særattestasjon, attestasjon av spillemiddelregnskap og veiledning. Det største skillet mellom de to selskapene innen regnskapsrevisjon ser ut til å være pris og planlagt timeressurs for oppdraget.

Omfang og pris

RMN har et fast honorar for sine kommuner og har anslått en kostnad på kr. 800.000 for revisjonsoppdraget for nye Heim kommune. I denne summen er det beregnet 350 timer til forvaltningsrevisjon, og omtrent 500 timer til regnskapsrevisjon. Prisen er fast og vil ikke øke for kommunen dersom revisjonen bruker mer enn anslått tid.

MMR opererer med en fast timepris på kr. 1000, og anslår en kostnad på kr. 600.000 for revisjonsoppdraget for nye Heim kommune. I denne summen er det beregnet 250 timer til forvaltningsrevisjon og 350 timer til finansiell revisjon. Revisjonen fakturerer etter medgått tid, og forhold som lav kvalitet på regnskap, svak internkontroll mv. vil kunne medføre mer tidsbruk enn angitt, og økt kostnad.

Sekretariatet anbefaler at en kommune på Heim sin størrelse har omlag 350 timer årlig til forvaltningsrevisjon. I Norge er det stor forskjell mellom kommunene på dette området. Kommunestyret i Heim må ta stilling til hvor store ressurser de vil bruke på dette.

Kontrollutvalgssekretariatets vurdering

Vi mener at begge selskapene kan levere gode revisjonstjenester til Heim kommune, det er mindre formelle og kvalitative forskjeller mellom selskapene.

Det største skillet mellom tilbudene er kostnad og omfang av tjenesten. Hvis vi legger til grunn at begge selskapene kan levere samme omfang av forvaltningsrevisjon er MRR lavere

i pris, forutsatt at de ikke tilleggsfakturerer for regnskapsrevisjon. Den nye kommunen må likevel veie hensynet til pris opp mot hensynet til en forutsigbar økonomi: Omfanget av en eventuell tilleggsfakturering er ikke kjent, slik at kostnaden for å delta i selskapene kan utjevnes ytterligere.

Et moment som også bør vurderes er at Heim kommune blir en del av Trøndelag fylke. Geografisk tilknytning bør ikke være avgjørende når Heim kommune velger hvilke interkommunale samarbeid den skal delta i. Samtidig er det en faktor som bør tas i betraktning.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Som det går fram av saken mener sekretariatet at begge selskapene kan levere gode revisjonstjenester til Heim kommune. Sekretariatet mener likevel at hensynet til en forutsigbar økonomi og kommunens tilhørighet til Trøndelag fylke tilsier at kommunen bør velge Revisjon Midt-Norge som revisor. Kontrollutvalget må på selvstendig grunnlag vurdere hvilket revisjonsselskap det vil innstille på.